

1

Απ' την πρώτη κιόλας στιγμή, έφτασε στις αισθήσεις μου το άρωμά της, ένα ανάμικτο άρωμα φρούτων, ελαφρύ αλλά επίμονο ώστε να εισχωρήσει στα ενδότερα της σάρκας μου, σε όλους τους πόρους του σώματός μου, ίδιο με το ψιχαλιτό εκείνο, που, ανεπαίσθητα, σε ποτίζει μέχρι το κόκαλο. Ήταν ένα άρωμα άρτια υπολογισμένο ώστε να μην διαλύει την αόρατη αύρα που εκλύει η γυναίκα γύρω της, τόσο σημαντική για να δηλώσει τη γυναικεία παρουσία της. Αυτό το άρωμα με βρήκε ακριβώς πάνω που έπρεπε να ξεχάσω, έστω για λίγο, τον καβγά που μόλις προ ολίγου είχε κάνει ο προϊστάμενός μου με τον Φινλανδό συγγραφέα Άρτο Πααζιλίνα, στον οποίο είχα αρνηθεί να εμπλακώ, κάτι που βέβαια έκανε στον προϊστάμενό μου πολύ δυσάρεστη εντύπωση, που, από όσο τον γνώριζα, ζήτημα αν μπορούσε να ξεχάσει εύκολα. Ούτε λίγο ούτε πολύ, στα μάτια του δεν ήμουν, πλέον, παρά ένας επίορκος. Ούτε όμως εγώ, απ' την πλευρά μου, αισθανόμουν καλά, όσο κι αν κατά βάθος συνέχιζα να πιστεύω πως ο καβγάς ήταν ένα ατόπημα του προϊσταμένου μου και η εμπλοκή μου σ' αυτόν ίσα-ίσα που θα ενέτεινε κι άλλο το κακό. Αυτός ο υγιής συλλογισμός αδυνατούσε να καλμάρει μέσα μου μια πατροπαράδοτη συνειδησιακή τύψη: είχα εγκαταλείψει μόνο του έναν συμπατριώτη μου απέναντι σε έναν ξένο. Μάλιστα όχι έναν οποιονδήποτε συμπατριώτη, αλλά τον ηγέτη της χώρας.

Πήρα βαθιές ανάσες, ώστε να φουσκώσουν για τα καλά οι πνεύμονές μου με εκείνο το ευχάριστο άρωμα, χωρίς την παραμικρή περιέργεια, όμως, να ερευνησω την πηγή του. Το μυαλό μου διαπέρασε ύπουλα ένα από εκείνα τα επικίνδυνα ερωτήματα: άραγε ποια είναι η αίσθηση που πρώτη κάνει τον άντρα να αισθανθεί εκείνη την αόρατη αύρα που η γυναίκα εκλύει γύρω της; Φρονώ πως, σ' αυτή την περι-

πτωση, στους άρρενες όπως και στην ακούσια έκλυση εκείνης της αύρας στα θήλα, έκανε την εμφάνισή του ένα από εκείνα τα ένστικτα που ο άνθρωπος κληρονόμησε απ' το πρωτόγονο παρελθόν του. Με ποια, όμως, απ' τις αισθήσεις ξεκινούσε τη δράση του εκείνο το ένστικτο στον άντρα; Η ακόμη; Το ίδιο ένστικτο ξυπνούσε στον άντρα για όλες τις γυναίκες που η διαδρομή της ζωής του έφερνε κοντά του, ή μήπως υπήρχε ένας μυστηριώδης μηχανισμός επιλογής, όπου συνυπήρχαν, εκτός της αύρας, και άλλα στοιχεία; Όπως και: Δρούσε άραγε η αύρα εκείνη του γυναικείου σώματος με την ίδια ένταση σε όλα τα αρσενικά που βρίσκονταν την ίδια στιγμή δίπλα στο ίδιο θηλυκό; Ομολογούσα μέσα μου πως ελάχιστα γνώριζα το αντρικό και γυναικείο σώμα, ανακαλώντας αίφνης και άδολα στη μνήμη τον χρόνο τώρα περιθωριοποιημένο συγγραφέα της καθημερινότητάς μου. Έλεγα πια στον εαυτό μου πως, με το που θα απαλλαγώ – απαλλαγή θεωρούσα την αποχώρηση απ' αυτή τη δουλειά, χωρίς την παραμικρή υστερόβουλη σκέψη να συνδράμω τον εαυτό μου για να απαλλαγώ–, με το που θα απαλλαγώ, επομένως, απ' τη δουλειά που έκανα, πρωτίστως θα γεμίσω αυτό το κενό, που για έναν συγγραφέα είναι κάτι παραπάνω από πολιτιστικό κενό. Όταν ξαφνικά άκουσα:

–Μάλλον με ξέρετε, δεν χρειάζεστε την κάρτα μου.

Όταν κάθισα να γράψω στο χαρτί αυτή την ιστορία, θυμόμουν καλά πως η φωνή της αντήχησε πολύ κοντά στο δεξί μου αφτί και έστρεψα φοβισμένα το κεφάλι κατά κει. Ήταν ένα κορίτσι που μπορούσες να λογίσεις και για γυναίκα. Σχεδόν κολλημένη πάνω μου (καθιστός εγώ), έστεκε όρθια. Με κοιτούσε αφ' υψηλού. Σκόπευε κυρίως τη φαλάκρα μου, όπου γνώριζα καλά πως οι τρίχες μου αραιώναν. Ένα κύμα εκνευρισμού με διαπέρασε σύγκορμα, σαν να συνέλαβα αυτό το θηλυκό να με παρακολουθεί απ' την κλειδαρότρυπα. Μια τόσο ενοχλητική αίσθηση μπορούσε να μου προκαλέσει μόνο η εικασία πως επρόκειτο για κάποια απ' τις παθιασμένες βοηθούς του Φινλανδού συγγραφέα, που είχε αναλάβει να δώσει συνέχεια στον καβγά που μόλις προ ολίγου είχε ξεσπάσει, στο ίδιο αυτό χολ του ξενοδοχείου, απ' τον προϊστάμενό μου με τον εργοδότη της. Άσχετα απ' την πατροπαράδοτη εκείνη συνειδησιακή τύψη, δεν είχα την παραμικρή διάθεση για καβγά. Γενικά, ουδέποτε ήμουν ικανός για καβγάδες. Δεν

ήξερα να αντιμετωπίσω τους άλλους με ουρλιαχτά και βρισιές. Πόσο μάλλον να ήμουν ικανός να κάνω καβγά στο Μονακό, υπό το απορημένο βλέμμα των ανθρώπων με τη μεγαλύτερη εξουσία στην Ευρώπη και στις χώρες της νότιας ακτής της Μεσογείου. Σαν να μην έφταναν όλα αυτά, δεν άρμοζε σε μένα να καβγαδίζω με ένα θηλυκό.

Μάλιστα όχι ένα οποιοδήποτε θηλυκό, μια καβγατζού μανάβισσα. Αλλά ένα θηλυκό, η λεπτή κομψότητα του οποίου φαινόταν απ' το άρωμα που φορούσε. Λες και αναζητούσα μια νέα δικαίωση, που υπερέβαινε τον χαρακτήρα μου, προκειμένου να αποφευχθεί οπωσδήποτε ο καβγάς, ξαναψέλλισα μέσα μου πως το άρωμά της ήταν ελαφρύ αλλά επίμονο ώστε να εισχωρήσει στα ενδότερα της σάρκας μου, σε όλους τους πόρους του σώματός μου, ίδιο με το ψιχαλητό εκείνο, που, ανεπαίσθητα, σε ποτίζει μέχρι το κόκαλο. Ήταν ένα ανάμικτο άρωμα φρούτων άρτια υπολογισμένο ώστε να μην διαλύει την αόρατη αύρα που εκλύει η γυναίκα γύρω της, τόσο σημαντική για να δηλώσει τη γυναικεία παρουσία της. Ήταν στο χέρι μου, όμως, να αποφύγω οπωσδήποτε τον καβγά με εκείνη την αλαζόνα βοηθό του Φινλανδού συγγραφέα όχι εξαιτίας του διεγερτικού αρώματός της, αλλά βασικά για τον λόγο ότι εγώ δεν ήμουν άνθρωπος του καβγά, και, ιδίως σ' αυτή την περίπτωση η επέκταση του καβγά με τη βοηθό του Φινλανδού συγγραφέα ίσα-ίσα που θα διόγκωνε τη ζημιά που είχε προ ολίγου προκληθεί απ' τον προϊστάμενό μου.

Ο προϊστάμενός μου όφειλε, παρ' όλα αυτά, να συγκρατηθεί, έστω χάρη του χώρου όπου βρισκόμασταν και εκείνων που, άθελά τους, έμελλε να είναι αυτόπτες μάρτυρες, άσχετα αν η αγανάκτησή του, δεδομένου του εκρηκτικού του χαρακτήρα, ήταν κατά κάποιον τρόπο εύλογη.

Στ' αλήθεια, ήμουν εγώ εκείνος που είχα βάλει μπουρλότο στην αγανάκτηση του προϊσταμένου μου, με μια ασυγχώρητη επιπολαιότητα, δεδομένης της βαθιάς γνωριμίας μιας ολόκληρης ζωής που είχα μ' αυτόν τον άντρα, που σημαίνει πως γνώριζα καλά και τις αδυναμίες του ταμπεραμέντου του. Είχαμε καταφθάσει στο Μονακό απόγευμα της προηγούμενης, έπειτα από μια πολύ μακρά και καταθλιπτική αναμονή στο αεροδρόμιο Μαλπένσα του Μιλάνου απ' όπου έμελλε

να πάρουμε την πτήση για τη Νίκαια. Ο προϊστάμενός μου γνώριζε τον λόγο της βιασύνης μου να εξυπηρετηθώ πρώτος απ' τον ρεσεψιονίστα του ξενοδοχείου. Είχε, ωστόσο, ξεκινήσει η προπαρασκευαστική διάσκεψη, όπου επρόκειτο να συζητηθεί το κείμενο της κοινής διακήρυξης που επρόκειτο να εγκριθεί την επομένη στη συνάντηση κορυφής των αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων των χωρών-μελών της Μεσογειακής Ένωσης. Η παρουσία μου σε εκείνη τη διάσκεψη ήταν απαραίτητη μόνο για έναν λόγο: μεταξύ των παρευρισκομένων μόνον εγώ θα θυμόμουν και θα φρόντιζα ώστε να προστεθεί στο κείμενο της διακήρυξης και μία παράγραφος για το Κόσοβο. Θα ανέβαινα τρέχοντας στο δωμάτιο όσο να αφήσω τις αποσκευές, θα δρόσιζα στα γρήγορα το πρόσωπό μου και θα άλλαζα πουκάμισο. Στην έξοδο του ασανσέρ βρέθηκα μπροστά σε τρεις άντρες, που υπέθεσα πως ήταν άνθρωποι της ασφάλειας. Το ξενοδοχείο ήταν γεμάτο υψηλές ξένες προσωπικότητες, ανάμεσά τους και εκείνοι που η ισλαμική τρομοκρατία είχε βάλει στο στόχαστρο, όπως οι ηγέτες του κράτους του Ισραήλ. Οι τρεις άντρες μέριασαν όλο σεβασμό για να μου αφήσουν ελεύθερη τη δίοδο προς το δωμάτιο χαιρετώντας με, εν χορώ, «καλημέρα» στην αγγλική.

–Καλημέρα!, ανταπέδωσα, ενώ, με την άκρη του ματιού, σκόπευσα, άγνωστο γιατί, τους δύο. Ήταν δύο μελαμψοί άνδρες, οι οποίοι, αξύριστοι καθώς ήταν, έδειχναν κάπως βλοσυροί. Κέντρισε την προσοχή μου ένα μεταλλικό μέτρο, που ο ένας τους έφερε στο χέρι του. Όταν έσπευσα να κλείσω την πόρτα του δωματίου, εκείνοι συνέχιζαν τη δουλειά τους. Οι δύο αξύριστοι, σκυμμένοι στο δάπεδο, μετρούσαν το φάρδος του διαδρόμου. Ο τρίτος, όρθιος, σημείωνε τις διαστάσεις σε ένα μπλοκάκι με κόκκινο εξώφυλλο. Απ' ό,τι πήρε το αφτί μου, εκτός από κάποια νούμερα ούτε που ψέλλισαν κάτι άλλο. Απλώς βεβαιώθηκα πως εκείνοι είχαν αναλάβει την ασφάλειά μας. Μάλλον είχα καταλύσει, σκέφτηκα, στον ίδιο όροφο με κάποιον απ' τους ισχυρούς, που χρειαζόταν ιδιαίτερη προστασία, πράγμα που μου άφησε φευγαλέα μια ελαφρά γεύση αγωνίας. Πρώτη φορά από τότε που ασχολία μου ήταν η υψηλή πολιτική, είπα μέσα μου πως, πλησιάζοντας τον κύκλο των ισχυρών αυτού του κόσμου, θέλοντας και μη είχα πλησιάσει και προς μια ανελέητη απειλή, που επικρέματο πάνω απ'

το κεφάλι μου, μολονότι ούτε εγώ ούτε και η χώρα που εκπροσωπούσα είχαν μπει άμεσα στο στόχαστρο. Δεν πιστεύω πως ήταν φόβος που με εξωθούσε σε ανεπιθύμητες σκέψεις, ενόσω γέμιζα τις φούχτες μου με το δροσερό νερό της βρύσης, ώστε να πλύνω το πρόσωπό μου. Ήταν ακριβώς η σκέψη ότι κάποια μέρα οπωσδήποτε θα εμπλακώ σε κάποια δυσάρεστη κατάσταση απλώς και μόνο διότι θα βρεθώ τη λάθος στιγμή σε λάθος τόπο. Γνώριζα ότι δεν μπορούσα σε καμία περίπτωση να αποφύγω αυτόν τον μπελά και αυτό γέμιζε την ψυχή μου με δηλητηριώδεις σταγόνες αγωνίας.

Την επομένη το πρωί, που συνέπεσε με την ημέρα της συνάντησης κορυφής, αλλά και την ημέρα του καβγά του προϊσταμένου μου με τον Φινλανδό συγγραφέα, ξύπνησα πολύ νωρίς. Όπως περιέργως, είχα χορτάσει τον ύπνο και αισθανόμουν εντελώς ξεκούραστος. Το βράδυ, πριν πλαγιάσω, δεν είχα συσκοτίσει το δωμάτιο όπως, συχνά, έκανα στα ξενοδοχεία. Ο βαθύς καθρέφτης της Μεσογείου πλημμύριζε τη σουίτα μου με το άπλετο, αστείρευτο και κεχριμπαρένιο φως της. Αφαιρέθηκα καθώς κοιτούσα τους τοίχους λες και περίμενα να γίνουν διάφανοι από στιγμή σε στιγμή, τόσο που νόμιζα πως απορροφούσαν λαίμαργα το φως. Θέλοντας να αποφύγω κάποιο μαγικό, που μπορούσε να υποστεί το φως, διαπερνώντας τα κρύσταλλα στα παραθυρόφυλλα, βγήκα στη βεράντα. Ο βαθύς καθρέφτης της θάλασσας σαν να αναζωπυρώθηκε και φλογίστηκε απ' άκρου εις άκρον. Ο ήλιος της ανατολής ήταν ακόμη ολόφλογος. Έχωσα φοβισμένος το πρόσωπο στα χέρια μου, σαν να ήθελα να αποφύγω να τυφλωθώ και επέστρεψα στο δωμάτιο. Ήθελα να καπνίσω ένα τσιγάρο. Ποτέ μου, όμως, δεν ανάβω τσιγάρο πριν πάρω πρωινό.

Στο εστιατόριο βρήκα μόνο δύο πελάτες και ήταν οι δύο μελαμψοί, αξύριστοι άνδρες που το απόγευμα της προηγούμενης είχα δει να μετρούν το φάρδος του διαδρόμου του ορόφου. Έτσι, χωρίς κάποιον λόγο, παρατήρησα πως έλειπε ο τρίτος, εκείνος που καθήκον του ήταν να σημειώνει τις διαστάσεις στο μπλοκάκι με το κόκκινο εξώφυλλο. Η ώρα δεν είχε σημάνει ακόμη επτά. Η βεράντα του εστιατορίου, όπως και το δωμάτιό μου, έβλεπε στη θάλασσα και συνέλεγε άπλετο φως που στη συνέχεια διοχέτευε σαν ποταμό στην αίθουσα της τραπεζαρίας. Ένας απ' τους δύο μελαμψούς, ο αμούστακος, ανα-

σήκωσε το κεφάλι απ' το πιάτο και με χαιρέτησε με ένα ελαφρύ χαμόγελο. Σάλεψαν μάλιστα και τα χείλη του και νόμισα πως άρθρωσε μια «καλημέρα» στην αλβανική. Ήταν μάλλον μια πλάνη των δικών μου ομματιών, που δεν έλεγαν να συνηθίσουν το πρωινό απαύγασμα της Μεσογείου. Εγώ τους είχα κόψει για ανθρώπους της ασφάλειας και, ως εκ τούτου, ούτε που περίμενα να ξέρει κάποιος τους αλβανικά. Ανταπέδωσα το χαμόγελο, ψιλοάρθρωσα τον χαιρετισμό μου στην αγγλική, που ήμουν βέβαιος πως μιλούσαν, και πλησίασα τον μπουφέ να βάλω φαγητό. Ούτε που πεινούσα. Το δείπνο που είχε παρατεθεί στο πριγκιπικό παλάτι απ' τον πρίγκιπα το προηγούμενο βράδυ, προς τιμήν όλων των αντιπροσωπειών, ήταν πράγματι πριγκιπικό. Το είχα πάρει απόφαση όμως να τσιμπήσω κάτι, να πιω κι ένα καφέ, ακολουθώντας πιστά τη συνήθεια, πριν ανάψω το πρώτο τσιγάρο, που μου ήταν και το πλέον επιθυμητό της ημέρας.

Περιφερόμουν νωχελικά γύρω απ' τον πλούσιο μπουφέ με μεγάλη ποικιλία από εδέσματα, ζεστά και κρύα, γλυκά και αλμυρά, βραστά και ψημένα, ή εντελώς άβραστα και άψητα, προερχόμενα απ' τη θάλασσα και τη γη, απ' το βουνό και τον κάμπο, γαλλική κουζίνα, ιταλική, λιβανέζικη, μεξικανική, κινεζική, με λογής λογής μπαχαρικά ή και καθόλου μπαχαρικά. Υπό τέτοιες συνθήκες, ποτέ μου δεν ήξερα τι ήθελα. Απλώς με καθοδηγούσε το ένστικτο της όρεξης. Συντόμευσα αυτή την υπέροχη βόλτα, καθώς αισθανόμουν κάπως υπερβολικά επίμονο πάνω μου το βλέμμα του μελαμψού άνδρα που με είχε χαιρέτήσει. Πήρα κομπόστα ροδάκινου και επέλεξα ένα τραπέζι στην αντίθετη πλευρά της γωνίας όπου έτρωγαν οι δύο αξύριστοι μελαμψοί άνδρες. Είχαν πιάσει θέση στο τέλος της αίθουσας. Πίσω τους είχαν τον τοίχο. Παρ' όλα αυτά, η αίθουσα απλωνόταν με τέτοιο τρόπο, που έκανε περίοπτο το κάθε της σημείο. Το τραπέζι μου ήταν ακριβώς μπροστά στην είσοδο. Θα αισθανόμουν άνετα μόνο αν καθόμουν με την πλάτη μου στραμμένη προς τους δύο μελαμψούς άνδρες της ασφάλειας. Ωστόσο, σκέφτηκα την ενόχληση απ' τα βλέμματα και τους τυπικούς χαιρετισμούς των συναδέλφων, που οσονούπω θα κατέβαιναν για φαγητό. Αποφάσισα να καθίσω με την πλάτη στραμμένη προς την είσοδο, αν και ήξερα πως θα ήμουν όλη την ώρα υπό το διαπεραστικό βλέμμα του αμούστακου μελαμψού άνδρα.